



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Lucae Opalenii. Marsalci Curiae Regni Poloniae. Seu
(Anagrammatice.) Pauli Næoceli De Officiis Libri Tres**

Opaliński, Łukasz

Amsterdami, 1668

Pars Capitis Prima. De Temperamento Potestatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46825](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46825)

rapiunt, & nulla remissione miserè ene-
cant. Ita acerbè & acriter flagitata obliga-
tio; subdola effugia, perfidiam, ac per-
juria creat. Quæ cuncta, quin longè re-
mota sint ab illâ, qua invicem teneri de-
beremus, charitate; nemo est, qui ne-
gare possit.

Meritò itaque nova lex & Institutio
Christi: quæ non venit; solvere hæc Ju-
ris vincula; sed perficere: Meritò inquam
exigit præcipitquè; ut omnia fiant in
Charitate. Et primùm docet: Moderatio-
nem adhibendam esse: ne, quæ licita sunt,
putentur omnia expedire. Deinde suadet:
decedere quandoquè de jure suo: aut se eo
penitus privare, ut exactiùs Charitas im-
pleatur. In primo est Admonitio; in al-
tero Consilium. Illud ab omnibus requi-
rit nominis Christiani professio: hoc à
paucis perfectio. Utrumquè per singulas
Juris partes, explicabo: & officia, quæ
hinc emanant, deducam.

*Effugia
curat
subdola,*

*Hæc cum
est lex
Christi
temperat.*

*Et sæpè
charitatis
causâ ab-
dicat.*

PARS CAPITIS PRIMA.

De Temperamento Potestatis.

Ostensum est libri hujus initio, dese-
ctum Charitatis causam juris extitisse.
Cum hæc ergo gratiâ Christi reparatur;
perfectò necesse est: ut renovet dotes sibi
proprias: iisque quantum fieri potest;
Jus

*Gratia
Christi re-
vocat, do-
tes chari-
tatis.*

*Et pri-
um Æ-
qualita-
tem.*

*Consub-
stantia-
lia.*

*Qua plu-
res ob
causas
debita
nobis.*

*Sed præ-
cipue ob
regenera-
tionem
per Chri-
stum.*

*Unde
fraterni-
tas primi-
tiva Ec-
clesiæ.*

*Cujus de-
cet memi-
nisse.*

Jus constitutum moderetur: ac temperet
Dotum autem harum; prima est *Æqua-
litas*: hanc itaque Potestati in memoriam
meritò revocat. Meritò, inquam: nam
ratio dicit ipsa: quòd ea, quæ sunt ejus-
dem speciei; æqualia sunt: ad invicem: &
ἰσότης: quæ potissima, & suprema *Æqua-
litas* est. Ut igitur aurum auro, ita homo
homini naturâ par est. Par verò etiam,
non modò ab eodem ortu, & fatu primi
Parentis: sed quod longè majus est; ab
æquali Regeneratione per Christum: Si
enim Propheta dixit; nunquid non Pater
unus omnium nostrum? nunquid non Deus
creavit nos? quare ergo despicit unusquis-
que fratrem suum? Quantò magis nobis
unus Dominus, unus Deus, qui dixit: Pa-
trem nolite vobis vocare super terram: u-
nus enim est Pater vester qui in cœlis est:
vos autem fratres estis. Unum corpus
nempe, unus spiritus: sicut vocati sumus
in una spe vocationis nostræ. Unde illa re-
centis Ecclesiæ fraternitas & communio;
per quam; erant pariter omnes conjun-
cti, imò & uniti: cùm illis esset cor unum
& anima una.

Hujus itaque novæ æqualitatis, in om-
ni Potestate oportet meminisse: si prout su-
mus nomine; & re ipsa, esse volumus
Christiani. Hæc nos docebit: supportare
invicem in Charitate. Hæc monstrabit
offi-

officia, tam his, qui regunt, quàm qui reguntur. Hæc naturalem Potestatem perficiet: dum & quos Deus conjunxit, vetabit separari: & Parentes *ἐυσεργεῖς* efficiet. Hæc, Potestatem in servos, juxta *aman-*monita; quæ ad eam dicta sunt; exerce-*tes.*bit. Hæc denique; Imperium tempera-*Ab illâ enim tempera-*bit exactè adimplendo, quæ ad illud spe-*mentum*ctant. Ita; moderatio, constabit omnis *omnis po-*Potestatis: ab æqualitate per Charitatem: *testatis.*quæ est; æqui & boni consummatissima regula.

Ea verò; ut tantò meliùs exerceri possit; *Cui præ-*Prætulit Christus obedientiam gubernat-*tulit*ioni: *Christus* famulatum dominatui: obsequium im-*obsequiū.*perio. Prætulit autem causâ primùm, &ratione. Nam dum omnem animam Potestati subdidit; hoc ipso; facillimum *Idque ratione.*officii compendium, securam recti normam, unicum erroris effugium dedit: nempe obsequi libenter: & parere; cui subjectus jure sis. Reddat rationem rectè an secus facti, cui Jus delatum jubendi, obsequii meritum, securum & *ἀσφαλές* *Erroris*manet. Prætulit deinde idem, & exem-*expers.*plo. Nam etsi illi data esset Potestas omnis *Et exem-*in cælo & in terra; tamen noluit ministrari: *plo.*sed ministrare: regnum fugit: formam servi assumpsit: factus obediens: & quod ipse fecit; faciendum monstravit. Reges inquit gentium, & qui Jus aliud Potestatis habent,

habent, dominantur : Vos autem non sic. Sed si & consilium meum & exemplum placet ; qui major est vestrum, fiat sicut minor.

*Quod per
fectiori-
bus pro-
posuit.*

*Merito
ab omni-
bus spe-
ctandum.*

*Ut im-
pleatur
officium
guber-
nandi.*

Istud verò re ipsa implere ; id est subji-
ci velle ; & defugere omnem Potestatem ;
etsi tantum est perfectiora sectantium ;
iisque hoc suadetur : Attamen ad omnes
certè, qui præsumunt ; pertinet : memi-
nisse hujusce exemplaris : illud identidem
respicere : illi aptare actiones : & hinc
consummata officia petere : cujuscunque
potestatis. Non est enim ut rectè guber-
net ; nisi qui paratus sit gubernari. Talis
enim, sciet : *officium esse regere, non præ-
mium* : Dominationi definitam esse, à
Deo, & naturâ legem : Summam pote-
statem manasse ab instituto : hoc verò *bo-
no parentium, non commodo gubernantium,
ortum* : Onus esse ; hocce munus. Omne
sub Regno graviore, Regnum esse. Red-
dendam ejus rationem. Itaque habendum
Jus Potestatis temperanter : Nec homini
homine abutendum. Deinde, idem do-
cebit ; parendum etiam Potestati. Hoc
utile : hoc tutum : hoc vel non onero-
sum volenti, vel si fit ; majoris meriti.
Hoc demum errori non adeo obnoxium,
& in reddenda ratione minùs grave.